काय छापायचे

- **एकदाच, तुमच्यासाठी:** run.pdf, 1 पान. सत्र चालवताना ते हातात ठेवा.
- **प्रत्येक मुलीसाठी एक प्रत:** sheets.pdf, 2 पाने. पान अ आणि पान ब. म्हणजे प्रत्येक मुलीसाठी 2 पाने.
- **हे छापायची गरज नाही:** या मार्गदर्शिकेतील पाने 6 ते 9, उत्तरे. त्याशिवायही सत्र चालते.

मार्गदर्शिका, तुकड्यांवर टाळी

गट 4 ते 30 · शाश्वत विकास ध्येये 4, 5 · मराठी आवृत्ती · प्रकाशित · AI translation from English master, Machine translation; English master by Nameet Potnis

या आवृत्तीविषयी. ही आवृत्ती इंग्रजी संचातून कृत्रिम बुद्धिमत्तेने अनुवादित केली आहे. यात चुका असू शकतात. काही दुरुस्त करायचे असेल किंवा वेगळ्या शब्दांत सांगायचे असेल तर hello@potnis.org वर लिहा — आम्ही ती सुधारून देऊ.

About this edition. This edition was translated from the English pack with AI. It may contain mistakes. Write to hello@potnis.org if something should be fixed or said differently — we will update it.

खोलीत जाण्यापूर्वी

- **शब्द थांबला की हात थांबतात. प्रत्येक तुकड्याला एक टाळी, गाण्याचा ताल कधीच नाही.**
- सत्राआधी तुमच्या चार मुलींची नावे मोठ्याने म्हणा आणि त्यांच्या घरी म्हणतात तसे तुकडे कुठे पडतात ते ठरवा. नाव कधीच दुरुस्त करू नका.
- पान ब चे आठ शब्द आणि त्यांच्या टाळ्या सत्राच्या पानावर आहेत. ओळी मोठ्याने वाचताना ते हातात ठेवा.
- पाय आपटायला जागा ठेवा, आणि कडक जमिनीवर अनवाणी पाय आपटताना लक्ष ठेवा.

हे घरी एकदाच वाचा. खोलीत तुम्हाला फक्त सत्राचे पान लागते. इथे "तुम्ही" म्हटले आहे, तिथे सत्र चालवणारी कोणीही अभिप्रेत आहे: वर्ग घेणारी ताई, स्वयंसेविका किंवा मोठी बहीण.

संबोधनाविषयी. मराठीत क्रियापद लिंगानुसार बदलते, आणि ही मार्गदर्शिका सत्र चालवणारीला स्त्रीलिंगी संबोधते, कारण ही सत्रे चालवणाऱ्या बहुतेक स्त्रिया आणि मुली आहेत. पुरुषानेही हे सत्र संपूर्णपणे चालवता येते: सगळ्या सूचना जशाच्या तशा त्याच्यासाठीही आहेत.

ही कोणासाठी

- **4 ते 7 वर्षांच्या मुलींसाठी.** ज्यांना टाळी वाजवता येते आणि स्वतःचे नाव सांगता येते. या सत्रात कुठेही वाचन, लेखन किंवा अक्षरओळख लागत नाही.
- **वाचन आणि लेखन.** शब्दातला पहिला आवाज ऐकण्याच्या एक पायरी वर आणि अक्षरांच्या कामाच्या एक पायरी खाली हे बसते. शब्द मुलीच्या कानात आवाजाचा एक गोळा म्हणून येतो. तो गोळा तुकड्यांत मोडता आला, की पुढे तो अक्षरांत मोडता येतो — आणि डोळ्यांनी करण्याच्या कितीतरी आधी ती हे हातांनी करते.

- **गटाचा आकार.** 4 ते 30 मुली.
- **एकाच खोलीत वेगवेगळे स्तर.** चार वर्षांची आणि सात वर्षांची, दोघीही तीच कृती त्याच पानांवर करतात. वाढ आतच आहे: सगळ्यात लहानगी दोन तुकड्यांचे शब्द आणि स्वतःचे नाव घेते, आणि तिने ते एकटीने नव्हे तर तुमच्याबरोबर वाजवले तरी पुरे. पुढे असलेली मुलगी तीन तुकड्यांच्या शब्दांकडे जाते, मग चार तुकड्यांच्या नावाकडे, मग वाजवण्याआधीच आकडा सांगण्याकडे — आणि ते कितीतरी अवघड आहे. कोणालाच वेगळे पान मिळत नाही.

काय लागेल

- प्रत्येक मुलीसाठी एक पान अ आणि एक पान ब, म्हणजे प्रत्येकीला दोन पाने
- प्रत्येक मुलीसाठी एक पेन्सिल, किंवा दोघींत एक
- पाय आपटायला आणि तीन पावले टाकायला जागा — खोली, अंगण किंवा झाडलेली जमीन चालेल
- **फुकट आणि ऐच्छिक:** 1, 2, 3 आणि 4 हे आकडे मोठे लिहायला भिंत किंवा फळा
- **इथले काहीही विकत घ्यावे लागत नाही.**

सत्राचा आकार असा का

सुरुवात तिच्या स्वतःच्या नावाने. मुलगी स्वतःचे नाव इतर कोणत्याही शब्दापेक्षा स्पष्ट ऐकते, कारण ते तिने हजारदा ऐकले आहे आणि तिला त्याची पर्वा आहे. काही नावे नीट तुकड्यांत पडतात आणि काही पडत नाहीत, म्हणून प्रत्येक नाव सत्राआधी स्वतः मोठ्याने म्हणा आणि तुमच्या मुली ते जसे म्हणतात त्यात तुकडे कुठे पडतात ते ठरवा. मग तिच्या घरी म्हणतात तसेच ते तिला परत म्हणून दाखवा, दुरुस्त केलेले कधीच नाही.

हात आणि पाय हेच साहित्य. कागद फक्त नोंद. या सत्राचा दोन तृतीयांश भाग उभ्याने किंवा टाळ्या वाजवत होतो. तुम्ही समजावून सांगायला लागलात, तर थांबा आणि त्याऐवजी वाजवा. पाने अशासाठी आहेत की नंतर मुलीच्या आणि तुमच्या दोघींच्या हातात पाहायला काहीतरी असावे — शिकणे त्यांच्यावर आहे म्हणून नव्हे.

शब्द थांबला की हात थांबतात. हीच सगळी पद्धत आहे, आणि नेमके हेच चुकते. टाळी वाजवणे मुलांना गाण्यांतून आणि खेळांतून ठरावीक तालात आधीच येते, त्यामुळे तुम्ही कोणताही शब्द दिलात तरी खोली चार टाळ्यांत घसरते. प्रत्येक तुकड्याला एक टाळी म्हणजे हात शब्दाच्या तुकड्यांवर पडतात आणि मग थांबतात. ते हळू करून दाखवा. शब्द तोंडात खऱ्या फटीसह तोडा, प्रत्येक फटीत टाळी वाजवा, आणि नंतरची शांतता स्पष्ट दिसू द्या.

आकडा सांगा, बोटांवर मोजू नका. तिने वाजवल्यावर आकडा तुम्ही तिच्यासाठी सांगता. काही फेऱ्यांतच ती तो उचलते आणि स्वतः सांगायला लागते. वाजवता वाजवता बोटे मोजल्याने तिचे लक्ष दुभंगते आणि सगळेच मंदावते, म्हणून आकडा मोजण्याची नव्हे, म्हणण्याची गोष्ट ठेवा.

आधी दोन तुकडे, मग तीन, मग मोठे नाव. दोन तुकड्यांचे शब्द हे जवळजवळ प्रत्येक मुलीला आत शिरायचे दार आहे. तीन तुकड्यांचे शब्द हा सत्राचा चालता मधला भाग. चार तुकड्यांचे नाव ही वाढ आहे, आणि ते शब्द नसून नाव आहे हे मुद्दाम — कारण खोलीतले मोठे नाव कुठूनतरी आणलेल्या मोठ्या शब्दापेक्षा जास्त रंजक असते.

एका तुकड्याचे शब्द दिसतात त्यापेक्षा अवघड आहेत. एका तुकड्याचा शब्द एकच टाळी देतो, आणि शब्दांत तुकडे असतात हे नुकतेच कळलेल्या मुलीला एक म्हणजे शून्यासारखे वाटते. एका तुकड्याचे शब्द पानांबाहेर ठेवा आणि तीन तुकड्यांचे शब्द पक्के

झाल्यावरच, परीक्षा म्हणून नव्हे तर कोडे म्हणून वापरा.

शब्द म्हणा, कधीच दाखवू नका. या सत्रातले सगळे तुम्ही मोठ्याने, दोनदा म्हणता, आणि मगच कोणी खूण करते. वाचता येत नाही म्हणून खोलीतली एकही मुलगी मागे पडत नाही, कारण इथे वाचण्यासारखे काहीच नाही.

कल्पनेला शास्त्रीय नाव देऊ नका. "तुकडे", "ठोके" किंवा "टाळ्या" म्हणा. या संचासाठी आणि त्यावर उभ्या राहणाऱ्या प्रत्येक संचासाठी हे तीन शब्द पुरेसे आहेत, आणि मुली तुम्हाला तेच परत सांगतील.

सगळ्यांना सामावून घेताना

अजून वाचता न येणारी मुलगी. हे सत्र तिच्याभोवतीच बांधले आहे. प्रत्येक शब्द तुम्ही म्हणता आणि प्रत्येक उत्तर म्हणजे टाळी, पाय आपटणे, टिंब किंवा खूण. पाने वाटतानाच तिचे नाव तुम्ही दोन्ही पानांवर लिहून द्या, तिला विचारावे लागण्याआधी, आणि तुम्ही फेरीवर आल्यावर तिने काढलेल्या टिंबाकडे तिला बोट दाखवू द्या. पान अ वर ती रेषेवरून नाव फिरवेल किंवा कोरे ठेवेल; दोन्ही बाबतींत पान पूर्ण झाले, कारण काम टाळीचे आहे.

उशिरा येणारी मुलगी. तिला दारातच भेटा आणि एकच वाक्य म्हणा: "तुझे नाव सांग. आता ते माझ्याबरोबर वाजव." तिच्याबरोबर ते दोनदा करा, तिला आकडा सांगा, आणि खोली ज्या टप्प्यात असेल त्यात तिला घाला. तिला आधीच्या पायऱ्या लागत नाहीत, कारण पूर्ण काम त्या एका वाक्यात आहे. ती काय चुकवले ते तिच्याकडून करून घेऊ नका आणि ती कुठे होती हे इतरांसमोर विचारू नका.

खोलीत मुलगे असतील तर. मुलगे तीच कृती आणि तीच पाने करतात. सत्र मुलींवर केंद्रित ठेवणाऱ्या दोन गोष्टी आहेत, आणि त्यांतली एकही कोणाला बाहेर काढत नाही. नावांचे कडे आधी मुलींतून फिरते, म्हणजे खोली वाजवते ते पहिले नाव मुलीचे असते. आणि पाय आपटण्याच्या टप्प्यात पाहा की सगळ्यात मोठा आवाज सगळ्यांचा वेग ठरवत नाही ना — कारण तुकडे कुठे पडतात हे अजून शोधणारी मुलगी शब्दामागे नव्हे, आवाजामागे जाईल. एक फेरी अशी घ्या की फक्त मुली हलतील आणि बाकीचे ऐकतील, मग अदलाबदल करा.

काही बिघडले तर

खोली ठरावीक तालात वाजवते आणि प्रत्येक शब्दाला चार टाळ्या पडतात. हे सगळ्यात जास्त घडते आणि ते दुर्लक्ष नाही, गाण्यांतून आलेली सवय आहे. गट थांबवा. एक शब्द घ्या, तो तुकड्यांमध्ये खऱ्या फटीसह म्हणा, आणि हात उंच धरून — दिसतील असे — फटींत टाळी वाजवा. मग तोच शब्द नेहमीसारखा म्हणा आणि पुन्हा वाजवा. असे तीन शब्द करा, एकेक, आणि कोणी सामील होण्याआधी खोली गप्प राहून पाहत असू द्या. नंतर पुन्हा तसे झाले, तर तिच्या स्वतःच्या नावावर या — ते ती फार वेळ चुकीचे वाजवू शकत नाही.

एक शब्द दोन प्रकारे तुटतो आणि खोलीचेही दोन तट पडतात. तुम्हाला तीन अपेक्षित असताना कोणीतरी दोन वाजवते, आणि ती चुकीची नाही: पुष्कळ शब्द वेगवेगळी माणसे खरोखरच वेगवेगळ्या तुकड्यांत म्हणतात, आणि घरच्या वेगळ्या भाषेतले शब्द तर आणखीच वेगळे वागतात. तिला दुरुस्त करू नका. म्हणा: "तू दोनमध्ये म्हणतेस. मी तीनमध्ये म्हणते. दोन्ही तोच शब्द." मग दुसरा शब्द घ्या आणि पुढे जा. ऐकण्याचे सत्र कोणाचे तोंड बरोबर यावरच्या भांडणात कधीच बदलू देऊ नका, आणि चुकीचा म्हटलेला शब्द म्हणून कोणत्याही मुलीचे स्वतःचे नाव उदाहरण म्हणून कधीच वापरू नका.

हिच्यात बदल कसे करावे

- तुमच्याच खोलीतली नावे वापरा. हा संच कोणत्याच मुलीचे नाव घेत नाही; इथली नावे तुमच्यासमोर बसलेली आहेत.
- पान ब वरचा कोणताही शब्द बदलून तुमच्या मुली वापरतात असा रोजचा शब्द घ्या, पण दोन तुकड्यांचे चार आणि तीन तुकड्यांचे चार तसेच ठेवा. प्रत्येक शब्द आधी मोठ्याने म्हणा आणि तुमच्या मुली तो जसा म्हणतात तसाच तो अपेक्षेप्रमाणे तुटतो का ते तपासा.
- ज्यांचा आकडा खरोखर वादाचा आहे असे शब्द टाळा, आणि मुली फक्त पुस्तकात भेटतात असे शब्दही टाळा. शब्द तिच्या तोंडातला असला पाहिजे.
- घरची भाषा इथे स्वागतार्ह आहे. मुलगी घरी बोलते त्या भाषेतले शब्द वाजवू शकते, आणि त्या टाळ्या अगदी तितक्याच मोजल्या जातात. हे अख्ख्या गटाला एकदा, लवकर, मोठ्याने सांगा.
- जागा नाही, किंवा खोली लहान आहे? पाय आपटण्याऐवजी गुडघ्यावर थाप आणि पावलांऐवजी खांद्यावर थाप घ्या. शरीर काम करतच राहते.
- गट खूप मोठा आहे? नावांचे कडे दोन भागांत एकाच वेळी घ्या, आणि तुम्ही चार नावे करून दाखवल्यावर दुसरा भाग एका मोठ्या मुलीकडे द्या.

कमी किंवा जास्त वेळेत

30 मिनिटे. 0 ते 4 स्वतःचे नाव वाजवा, 4 ते 11 दोन टाळ्या की तीन, 11 ते 16 पाय आपटा आणि पावले टाका, 16 ते 26 कागदावर खूण, 26 ते 30 समारोप. ही खरीखुरी आवृत्ती आहे आणि हिच्यातले काहीही कापलेले नाही. हिच्यात नावांच्या कड्याची दुसरी फेरी जाते, त्यामुळे प्रत्येक मुलगी नाव तुमच्याबरोबर एकदाच वाजवते — तुमच्याबरोबर एकदा आणि एकटी एकदा असे नाही — आणि सगळ्यात गप्प अशा काहींबद्दल तुम्ही कमी खात्रीने संपवाल. गटात गप्प मुलगी असेल, तर तिला कड्याच्या सुरुवातीला ठेवा आणि बाकीच्या खूण करत असताना तिच्याकडे परत जा.

45 मिनिटे. सत्राच्या पानावरचे घड्याळ.

60 मिनिटे. 0 ते 6 स्वतःचे नाव वाजवा, 6 ते 16 दोन टाळ्या की तीन, 16 ते 27 पाय आपटा आणि पावले टाका, 27 ते 42 कागदावर खूण, 42 ते 60 समारोप. ही लांबी फक्त अर्धा तास बसू शकणाऱ्या गटाबरोबरच वापरा. वाढलेला वेळ नव्या मजकुरावर नाही, जास्त टाळ्यांवर जातो: खोलीतल्या सगळ्यात मोठ्या नावांनी नावांच्या कड्याची तिसरी फेरी, पान ब च्या तळाशी प्रत्येकीसाठी चार तुकड्यांचे नाव, आणि समारोपाची अशी फेरी की प्रत्येक मुलगी एक शब्द वाजवते आणि खोली मिळून आकडा परत सांगते. तिसरे पान नाही, कारण प्रत्येक मुलीमागे दोन पाने एवढेच एखाद्या शाळेला परवडते.

समारोप, प्रत्येक आवृत्तीत. कड्यातून फेरी घ्या. प्रत्येक मुलगी आवडेल तो शब्द वाजवते आणि आकडा सांगते. आधीच्या मुलीचाच शब्द वाजवला तरी चालते आणि त्यावर काही बोलण्यासारखे नाही. मग एक शब्द तुम्ही वाजवा आणि अख्ख्या खोलीने मिळून आकडा सांगू द्या, म्हणजे प्रत्येक जण उत्तर देऊनच बाहेर पडेल.

सत्र सुरक्षित ठेवताना

या सत्रातले काहीही कोणालाही दुखवू शकत नाही. फक्त हात, आवाज, कागद आणि पेन्सिली. कडक जमिनीवर अनवाणी पाय आपटण्याच्या टप्प्यावर लक्ष ठेवा, आणि कडे एवढे मोठे ठेवा की कोणाची टाळी शेजारणीच्या अंगावर पडणार नाही.

CC BY 4.0 · Potnis Family / potnis.org. मूळ इंग्रजी मजकूर लिहिला आणि संपादित केला नमित पोटणीस (Nameet Potnis) यांनी. ही मराठी आवृत्ती इंग्रजी आवृत्तीवरून केलेले एआय भाषांतर आहे आणि ती कोणत्याही माणसाने मराठीत तपासलेली नाही. श्रेय देऊन प्रत काढा, छापा, बदला आणि वाटा.

उत्तरे आणि सत्र चालवण्याच्या सूचना

उत्तरे आणि काय बोलायचे, तुकड्यांवर टाळी

या आवृत्तीविषयी. ही आवृत्ती इंग्रजी संचातून कृत्रिम बुद्धिमत्तेने अनुवादित केली आहे. यात चुका असू शकतात. काही दुरुस्त करायचे असेल किंवा वेगळ्या शब्दांत सांगायचे असेल तर hello@potnis.org वर लिहा — आम्ही ती सुधारून देऊ.

About this edition. This edition was translated from the English pack with AI. It may contain mistakes. Write to hello@potnis.org if something should be fixed or said differently — we will update it.

उत्तरे

या संचात लिहिलेले उत्तर जवळजवळ कशालाच नाही. काम हातांत आहे, मोठ्याने म्हटले जाते आणि क्षणात संपते; त्यामुळे पुढे जे आहे ते गुण देण्याची पद्धत नव्हे, तर काय बोलायचे आणि पुढे काय द्यायचे हे आहे. टाळ्यांना गुण द्या, टिंबांना कधीच नाही आणि अक्षरांना तर नाहीच नाही.

दोन गोष्टी लक्षात ठेवण्यासारख्या. नावांना बरोबर उत्तर मुळीच नसते: घरचे जितक्या तुकड्यांत नाव म्हणतात तितक्याच त्याच्या टाळ्या, आणि त्यावरचा अधिकार मुलीचा आणि तिच्या घरच्यांचा आहे, तुमचा नाही. आणि शब्द बरोबर वाजवून पानावर चुकीच्या रेषेवर खूण करणाऱ्या मुलीने हा संच जे शिकवतो ते केलेले आहे. तिला तो पुन्हा वाजवायला सांगा, मग तिची खूण तिलाच हलवू द्या.

पान ब वरचे आठ शब्द हीच एक जागा आहे जिथे तुम्हाला यादी लागते, कारण ते मोठ्याने म्हणणाऱ्या तुम्हीच आहात.

ओळ	हा शब्द म्हणा	टाळ्या
1	पाणी	2
2	बादली	3
3	खिडकी	2
4	दिवा	2
5	बटाटा	3
6	चिमणी	3
7	हत्ती	2
8	टोपली	3

चार शब्दांना दोन टाळ्या आहेत आणि चारांना तीन, आणि ते आलटून पालटून येत नाहीत. पानावर खाली नीट नागमोडी खुणा असतील, तर ते ऐकणे नसून साचा असतो; त्यांतल्या दोन ओळी तिच्याबरोबर पुन्हा वाजवा आणि आकडा विचारा.

बदल मोठ्याने म्हणून पाहा. इथला कोणताही शब्द बदलून तुमच्या मुली खरोखर वापरतात असा रोजचा शब्द घेता येतो, पण दोन तुकड्यांचे चार आणि तीन तुकड्यांचे चार तसेच ठेवा. प्रत्येक नवा शब्द आधी तुम्ही स्वतः मोठ्याने म्हणा आणि तुमच्या मुली तो

जसा म्हणतात त्यात तुकडे कुठे पडतात ते तपासा. घरच्या भाषेतला शब्द वाजवणाऱ्या मुलीने उत्तर दिलेलेच आहे, आणि ते अख्ख्या गटाला एकदा, लवकर सांगण्यासारखे आहे.

पान पूर्ण झाले असे कधी म्हणायचे:

पान	पूर्ण झाले असे कधी
अ	पहिल्या चौकोनात टिंबे, एका आकड्यावर खूण, आणि दुसऱ्या चौकोनात टिंबे. फिरवण्याची रेषा कोरी असली तरी चालते
ब	बहुतेक ओळींत एका रेषेवर खूण. ती वाजवण्यात गुंतली असताना कोऱ्या राहिलेल्या ओळी ही उणीव नव्हे. तळाचा मोठ्या नावाचा चौकोन हा पुढचा टप्पा आहे: 60 मिनिटांच्या आवृत्तीत प्रत्येक मुलगी तो करते, आणि 30 किंवा 45 मध्ये फक्त पुढे असलेली मुलगी. तिथे कोरे असणे ही उणीव नव्हे

काय दिसू शकते

पानावर काय आहे	पुढे काय द्यायचे
पान अ वरच्या दोन्ही चौकोनांत टिंबे, आणि तिने खूण केलेला आकडा तुम्ही ऐकलेल्या टाळ्यांशी जुळतो	पान ब, मग त्याच्या तळाचा मोठ्या नावाचा चौकोन. मग वाजवण्याआधीच आकडा सांगायला सांगा — तीच खरी वाढ
कोणताही शब्द असो, प्रत्येक चौकोनात चार-पाच टिंबे	फक्त तिचे स्वतःचे नाव, तुमच्याबरोबर, हात उंच धरून, तीनदा. मग एक दोन तुकड्यांचा शब्द. नंतर पानाकडे परत या
टिंबे तिच्या टाळ्यांशी जुळतात, पण आकडा चुकीचा खुणावलेला	पानावर दुरुस्त करण्यासारखे काही नाही. तिच्याबरोबर तो वाजवा, आकडा सांगा, आणि काहीही न बोलता तिला तिची खूण हलवू द्या
फिरवण्याची रेषा कोरी आणि बाकी सगळे झालेले	तिने संच पूर्ण केला आहे. तिला हवे असेल तर रेषेवर तिचे नाव तुम्हीच लिहा, आणि तेवढेच ठेवा
दोन्ही पानांवर जवळजवळ काहीच नाही, पण ती अख्खे सत्र वाजवत होती	तिने संच पूर्ण केला आहे. तिच्याबरोबर एका चौकोनात एक टिंब काढा, म्हणजे तिच्या हातात तिचे स्वतःचे काहीतरी राहील

CC BY 4.0 · Potnis Family / potnis.org

अडणारे ठिकाणे

काय होते	काय बोलायचे किंवा करायचे
ती प्रत्येक शब्दाला गाण्यासारख्या चार टाळ्या वाजवते	एकच शब्द घ्या. तोंडात तो खऱ्या फटीसह तोडा. फटींत, हात उंच धरून टाळी वाजवा. मग तो नेहमीसारखा म्हणा आणि पुन्हा वाजवा
ती अख्ख्या शब्दाला एकच टाळी वाजवते	शब्द फटीसह दोन तुकड्यांत म्हणा, आणि तिला आवडत असेल तर प्रत्येक तुकड्याला तिचे हात तुमच्या हातांनी जुळवा. मग तिला एकटीला करू द्या
ती बोटांवर मोजते आणि टाळी चुकते	"आधी वाजव. आकडा मी सांगते." टाळी स्थिर होईपर्यंत आकडा तिच्याकडून काढून घ्या
ती शब्दाला तुमच्यापेक्षा वेगळा आकडा लावते	"तू दोनमध्ये म्हणतेस. मी तीनमध्ये म्हणते. दोन्ही तोच शब्द." मग दुसऱ्या शब्दाकडे जा. तिला दुरुस्त करू नका
एका शब्दावरून खोलीचे दोन तट पडतात	तो शब्द सोडून द्या. नावांकडे परत या — ती ठरवायचा हक्क तिचा आहे
ती दुसऱ्या भाषेतले नाव वाजवते आणि तुमच्या आकड्याशी जुळत नाही	ते बरोबर धरा आणि तसे अख्ख्या गटाला सांगा. तिचे शब्द म्हणणारे तोंड तिचेच आहे
ती गटासमोर टाळी वाजवायला तयार नाही	ती गुडघ्यावर थाप मारते, किंवा ती वाजवते आणि आकडा तुम्ही सांगता. दोन्हीने तिची पाळी झाली
कोणीतरी हसण्यासाठी दुसऱ्या मुलीचे नाव चुकीचे वाजवते	"तिचे नाव तिचे आहे. किती ते तीच सांगेल." मग तिला स्वतःचे नाव वाजवू द्या, आणि तिच्याबरोबर ते परत वाजवा
तिला स्वतःचे नाव लिहिता येत नाही	पाने वाटतानाच, तिला विचारावे लागण्याआधी, दोन्ही पानांवर तुम्ही ते लिहून द्या
तिची टिंबे अस्ताव्यस्त किंवा चुकीची आहेत असे ती म्हणते	"त्या तुझ्या टाळ्या आहेत, आणि त्या तूच केल्यास." मग तिला पुन्हा वाजवायला सांगा, आणि तेच उत्तर धरा

"पुन्हा वाजव, हळू" असे म्हणा, "नीट ऐक" असे कधीच नाही. "शब्द थांबला की हात थांबतात" असे म्हणा, "तू फार जास्त वाजवतेस" असे कधीच नाही. एका मुलीचे पान चांगले म्हणून कधीही उंच धरू नका. गटाला काही दाखवायचेच असेल, तर एक शब्द तुम्ही स्वतः हळू वाजवा, सगळ्यांना दिसतील अशा हातांनी.

सत्रानंतर

दोन्ही पाने जपून ठेवा. वाचन-लेखनाचे पुढचे सत्र तीस सेकंदांत सुरू होऊ शकते: प्रत्येकीने स्वतःचे नाव वाजवायचे आणि तुम्ही कड्यातून आकडे सांगायचे. पुढच्या वेळी कोणाच्या शेजारी बसायचे हे पान अ एका नजरेत सांगते — ज्या चौकोनांतली टिंबे आणि खुणावलेला आकडा जुळत नाहीत ते पाहा; ती मुलगी पुढचे सत्र फक्त स्वतःच्या नावाने सुरू करते.

इथले काहीही तपासले जात नाही, मोजले जात नाही किंवा कुठे कळवले जात नाही. पुढची पायरी म्हणजे मुलीला आता ऐकू येणारे तुकडे अक्षरांच्या रूपात कागदावर उतरवणे, त्यामुळे अक्षरांना स्पर्श करणाऱ्या कोणत्याही सत्राच्या सुरुवातीला एक मिनिट ही टाळी

पुन्हा घेण्यासारखी आहे.

CC BY 4.0 · Potnis Family / potnis.org